

GODE RÅD TIL INDSATS OG PROCES

Når I vil forebygge fald- og snubleulykker på plejecentre

Hver fjerde alvorlige arbejdsulykke blandt ansatte i plejecentre skyldes fald eller snublen, og de koster ofte langt sygefravær og kan give varige mén. De fleste fald- og snubleulykker kan forebygges, og Arbejdstilsynet har derfor fokus på dette i deres tilsynspraksis på plejecenterområdet.

Som arbejdsmiljøprofessionelle kan jeres rolle være at:

- Hjælpe med at vurdere, hvordan indsatsen kan prioriteres
- Skabe overblik over forekomsten af fald- og snubleulykker og målrette indsatsen
- Vurdere om anmelde- og registreringspraksis kan forbedres
- Understøtte erfaringsudveksling på tværs
- Skabe strategisk fokus på indsatsen
- Understøtte arbejdsmiljøgruppernes arbejde med indsatsen

Hjælp med at vurdere, hvordan indsatsen kan prioriteres

Understøt arbejdsmiljøgrupperne i at vurdere, hvordan de bedst kan prioritere forebyggelse af fald- og snubleulykker på plejecentret. De kan måske gøre indsatsen tidsbegrænset eller lægge den ind i deres årsplan. Det kan være, at de kan bygge på erfaringer fra forflytningsindsatsen. Måske kan de inddrage forflytningsvejlederne direkte i indsatsen med at forebygge fald- og snubleulykker. De kan sætte fokus på, at forflytningshjælpemidler på gulvet udgør en faldrisiko. I arbejdet med træning og rehabilitering af borgerne kan der være brug for en øget opmærksomhed på medarbejdernes sikkerhed.

>

Arbejdsmiljøprofessionelle
PLEJECENTRE

Branche
Fællesskab
Arbejdsmiljø
Velfærd og Offentlig administration

En analyse af Arbejdstilsynets data om alvorlige fald- og snubleulykker – dvs. ulykker med mere end tre ugers sygefravær – på plejecentre viser, at:

- Halvdelen af ulykkerne sker på gange, veje og trapper – af disse sker hver anden på trapper
- Hver tredje ulykke sker i borgernes stuer eller på deres toilet og bad
- Hver tredje ulykke sker udendørs – flest på plejecentrets egne arealer
- Der er løse genstande (fx stole, glidestykker eller ledninger) involveret i hver fjerde ulykke
- Væske på gulvet eller sne og is er skyld i hver femte ulykke
- Næsten to ud af tre ulykkesramte er 50 år eller mere

Analysér data og målret indsatsen

Analysér kommunens ulykkesdata specifikt i forhold til fald- og snubleulykker på plejecentre. Hvor mange arbejdsulykker er fald- og snubleulykker? Hvor, hvornår og i hvilke situationer sker de? Har I data på, hvor meget sygefravær, de medfører?

Den konkrete viden kan bruges til at sætte mål for den samlede indsats og til at hjælpe arbejdsmiljøgrupperne til at målrette deres indsats.

Vurder jeres anmelde- og registreringspraksis

Det kan være en god idé at se på plejecentrenes anmelde- og registreringspraksis. Bliver arbejdsulykker med og uden fravær registreret og anmeldt? Er det enkelte ulykkesforløb beskrevet, så det kan understøtte en målrettet forebyggende indsats? Bruges nærved-ulykker forebyggende? Vurder evt. om der er brug for at understøtte arbejdsmiljøgrupperne i at beskrive hændelsesforløb fx ved at udarbejde et hjælpeskema med uddybende spørgsmål til hændelsesforløb, årsager og forebyggende foranstaltninger.

Understøt erfaringsudveksling på tværs

Der kan – heldigvis – være langt imellem at den enkelte arbejdsmiljøgruppe oplever en ulykke på deres plejecentre. Derfor kan det være relevant at understøtte læring på tværs af plejecentrene ift. forebyggelse af fald- og snubleulykker. Hvilke ulykker forekommer hyppigst for hele området? Hvilke løsninger har andre arbejdsmiljøgrupper fundet frem til? Hvordan registreres og analyseres nærved-ulykker?

En gennemgang og analyse af anmeldte ulykker fx på en fælles dag for plejecentrenes arbejdsmiljøgrupper kan skærpe fokus både på beskrivelsen af hændelsesforløbet og på mulige forebyggende tiltag.

Skab strategisk fokus

I kan understøtte ulykkesforebyggelsen på et strategisk niveau, fx ved at sætte emnet på dagsordenen på den årlige arbejdsmiljødrøftelse, og ved at sikre et godt datagrundlag for drøftelsen. Data kan være status over arbejdet med ulykkesforebyggelse, udvikling i anmeldte fald- og snubleulykker og det relaterede sygefravær. I kan også beskrive hvilke problemstillinger, der går på tværs af plejecentre og udvikle forslag til centrale og/eller lokale indsatser.

